

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 29. toukokuuta 2018
(OR. en)

9291/18

RECH 224
TELECOM 150
IND 142
MI 392
COMPET 364
DATAPROTECT 102
ECOFIN 484
CYBER 113

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	29. toukokuuta 2018
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	9029/18 RECH 186 TELECOM 142 IND 136 MI 355 COMPET 318 DATAPROTECT 94 ECOFIN 428 CYBER 104
Asia:	Eurooppalaiset avoimen tieteen pilvipalvelut (EOSC) – Neuvoston päätelmät (hyväksytty 29.5.2018)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3620. istunnossaan 29. toukokuuta 2018 hyväksymät neuvoston päätelmät eurooppalaisista avoimen tieteen pilvipalveluista (EOSC).

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT**eurooppalaisista avoimen tieteen pilvipalveluista (EOSC)****EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO****PALAUTTAEN MIELEEN**

- siirtymisestä avoimen tieteen järjestelmään 27. toukokuuta 2016 antamansa päätelmät¹, joissa komissiota, jäsenvaltioita ja sidosryhmiä kehoitettiin toteuttamaan tarvittavat toimet, jotta avoin tiede voisi toteutua, ja korostamaan yhdenmukaisten toimien tarvetta kansallisilla, EU:n, monenvälisillä ja kansainvälisillä foorumeilla;
 - eurooppalaisesta pilvipalvelualoitteesta helmikuussa 2017 hyväksytyn Euroopan parlamentin päätöslauselman, jossa kannatetaan eurooppalaisia avoimen tieteen pilvipalveluja ja kehoitetaan komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan yhteistyössä muiden sidosryhmien kanssa etenemissuunnitelman, jotta voidaan mahdollisimman pian vahvistaa selkeä aikataulu eurooppalaisissa avoimen tieteen pilvipalveluissa kaavailtujen toimien täytäntöönpanolle;
1. TOTEAA edistymisen, jota on saavutettu maailmanluokkaa olevien Euroopan datainfrastruktuurien ja pilviteknologiaan perustuvien palvelujen saatavuuden kehittämisessä sen jälkeen, kun komissio antoi 19. huhtikuuta 2016 tiedonannon "Eurooppalainen pilvipalvelualoite – Kilpailukykyisen tieto- ja osaamistalouden rakentaminen Eurooppaan" ja 10. toukokuuta 2017 digitaalisten sisämarkkinoiden strategian täytäntöönpanon väliarviointia koskevan tiedonannon, jossa vahvistetaan tarve esittää eurooppalaisten avoimen tieteen pilvipalvelujen täytäntöönpanoa koskeva etenemissuunnitelma;

¹ 9526/16

2. PANEE MERKILLE 26. lokakuuta 2017 annetun EOSC-julistuksen, joka oli tulosta 12. kesäkuuta 2017 pidetystä EOSC-huippukokouksesta. Sen tavoitteena oli tarkistaa täytäntöönpanosuunnitelmia niiden EOSC-alojen osalta, joilla on tarpeen toteuttaa ensisijaisia toimia, lisätä sitoutuneisuutta ja rakentaa yhteisymmärrystä, ja MUISTUTTAA Euroopan komission ja jäsenvaltioiden yhteisestä vastuusta luoda EOSC, joka on yksi EU:n nykyisistä tärkeimmistä tutkimuskeskeisistä prosesseista, ottaen huomioon sidosryhmien osallistuminen ja tuki;
3. KOROSTAA, että toteutettaessa ja kehitettäessä laadukkaan tieteellisen tiedon tehokkaaseen tarjontaan ja käyttöön liittyviä edistyksellisiä ratkaisuja varmistaen tehokkaat kuvailutermit, helppo saatavuus, yhteentoimivuus ja uudelleenkäytettävyys siten, että FAIR²-periaatteita noudatetaan kaikilta osin ja kehitetään ja edistetään avoimesti lisensoitavaa tietoa, olisi otettava huomioon tutkimusyhteisöissä, ESFRin tutkimusinfrastruktuureissa ja sähköisissä infrastruktuureissa sekä muissa asiaankuuluvissa kansallisissa infrastruktuureissa jo vakiintuneet käytännöt;
4. PAINOTTAA, että tiedon jakamiseen liittyen on tarpeen käsitellä asiaan liittyviä kaupallisia, yksityisyyttä koskevia ja turvallisuusetuja noudattaen kaavaa "niin avointa kuin mahdollista ja niin suljettua kuin on välttämätöntä";
5. ON tältä osin TYYTYVÄINEN komission valmisteluasiakirjaan eurooppalaisten avoimen tieteen pilvipalvelujen täytäntöönpanoa koskevasta etenemissuunnitelmasta, jossa esitellään EOSC:n yhdenmety malli ja kaksivaiheinen menettely EOSC:n käyttöön ottamiseksi; PANEE MERKILLE EOSC:n täytäntöönpanon ensimmäiseen vaiheeseen suunnitellun tuen, joka toteutetaan EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmasta (Horisontti 2020) rahoitettavilla hankkeilla, ja KOROSTAA EOSC:tä koskevasta EU:n puiteohjelmista tällä hetkellä ja vastaisuudessa rahoitettavien eri hankkeiden koordinoinnin merkitystä, mukaan lukien kansainväliset aloitteet, joiden toiminnassa liitytään EOSC:hen; PAINOTTAA, että toisen vaiheen alkaminen riippuu komission ja jäsenvaltioiden ensimmäistä vaihetta koskevasta arvioinnista eikä se vaikuta vuoden 2020 jälkeiseen monivuotiseen rahoituskehykseen;

² Löydettävyys, saatavuus, yhteentoimivuus ja uudelleenkäyttö (FAIR):

6. TOTEAA, että EOSC:n kehittäminen kuuluu sellaisen laajemman toimintapoliittisen aloitteen tarjontapuolelle, jonka tavoitteena on varmistaa tieteellisten tulosten mahdollisimman avoin saatavuus ja valtavirtaistaa avoimen tieteen käytännöt Euroopassa; KOROSTAA, että tehokkuus edellyttää toimimaan samanaikaisesti kysyntäpuolella, jolla tutkimuksen rahoittajien olisi edistettävä avointa saatavuutta, datanhallintatoimeksiantoja ja FAIR-periaatteita samoin kuin kannustimia ja palkkioita. KEHOTTAÄ komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että EOSC on käyttäjäkeskeinen ympäristö, joka palvelee tutkimusyhteisöä ennen kaikkea alussa kehittyneimpien käytäntöjensä pohjalta ja joka sen jälkeen ulotetaan koskemaan yhä laajempaa käyttäjäyhteisöä, muun muassa pk-yrityksiä, kansalaisia ja viranomaisia;
7. TOTEAA, että EOSC:n onnistunut täytäntöönpano edellyttää kulttuurin muuttumista avoimeksi tutkijoiden keskuudessa, ja sen vuoksi tämänhetkiset keskustelut, joita käydään tutkijanurien ansioista ja siitä, miten nykyisiä parametreja voidaan täydentää uusilla parametreilla, olisi otettava huomioon;
8. ON YHTÄ MIELTÄ siitä, että EOSC:n mallin olisi pohjauduttava yleiseurooppalaiseen datainfrastruktuurien yhteenliittymään, jotta se olisi joustava ja mukautuisi sidosryhmien muuttuviin tarpeisiin; tämän kansallisten ja EU:n datainfrastruktuurien yhteenliittymän mahdollistamiseksi KANNUSTAA jäsenvaltioita kehittämään asiaankuuluvia yhteisöjään, kuten sähköisiä infrastruktuureja, tutkimusinfrastruktuureja, tutkimuksen rahoitusorganisaatioita ja tutkimusta harjoittavia organisaatioita järjestäytymään, jotta niitä voitaisiin valmistella liittymään EOSC:hen, ja PYYTÄÄ komissiota hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla käynnissä olevia hankkeita, nykyistä asiantuntemusta ja osaamista tämänhetkisten aloitteiden kautta, joita ovat esimerkiksi ESFRI, eIRG, GO FAIR ynnä muut;

9. KATSOO, että EOSC:n avoin luonne huomioon ottaen sen kehittämisen olisi oltava osallistava ja asteittainen prosessi, ja SUOSITTELEE, että komission ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että sidosryhmät voivat osallistua vapaaehtois pohjalta valitsemalla, mitä palveluja tai tiedostoja ne voivat jakaa käytettävissä olevien keinojen pohjalta ja sovellettavien sääntöjen ja säännösten mukaisesti;
10. KEHOTTAÄ näin ollen komissiota ja jäsenvaltioita tarkastelemaan yhdessä mahdollisuutta laatia yhdistämiskelpoisia kansallisia tutkimusdatainfrastruktuureja ja jäsenvaltioiden aloitteita koskeva kartta sen varmistamiseksi, että nykyiset tutkimusdatan hallintaan liittyvät rakenteet, kompetenssit, tehtävät ja aloitteet otetaan asianmukaisesti huomioon;
11. KOROSTAA, että EOSC:n menestymisen kannalta keskeisiä tekijöitä ovat hyvä hallinto ja kestävä liiketoimintamalli sekä data-ammattilaisten riittävän määrän kouluttaminen. TUKEE EOSC:n hallintoa koskevaa kaksivaiheista menettelyä, jonka avulla kaikki jäsenvaltiot ja komissio voivat ohjata ja valvoa EOSC:n alkuvaiheen kehittämistä ensimmäisessä vaiheessa. Toisessa vaiheessa EOSC:n hallinnon olisi muututtava sidosryhmälähtöiseksi, samalla kun kaikkien jäsenvaltioiden ja komission osalta säilytetään korkeamman tason ohjaava rooli. SUOSITTAA, että ESFRIn kanssa luodaan tehokas koordinointi;
12. ON TYYTYVÄINEN kuudesta toisiinsa liittyvästä toimintalinjasta (arkkitehtuuri, palvelut, data, saatavuus, säännöt, hallinto) koostuvaan EOSC:n malliin ja PYYTÄÄ komissiota ja kaikkia jäsenvaltioita, ottaen huomioon ERACin pysyvän avoimen tieteen ja innovoinnin työryhmän suositukset, luomaan hallintokehyksen, jolla varmistetaan tutkimusyhteisöön kuuluvien sidosryhmien osallistuminen ja kaikkien jäsenvaltioiden tosiasiallinen mukanaolo ja joka vastaa seuraavia periaatteita ja kriteerejä:
 - a. olemassa olevien datainfrastruktuurien yhteenliittäminen ja yhteentoimivuus noudattaen niiden hallinto- ja rahoitusmekanismeja;

- b. EOSC:n hallintokehityksen muodostavien eri elinten väliset selkeät ja tehokkaat suhteet ja erityisesti hallintoneuvoston ja johtokunnan roolien selkeä määrittely varmistuen, että molemmilla elimillä on selkeästi määritellyt tehtävät siten, että hallintoneuvosto valvoo EOSC:n hallinnon toteutusta;
 - c. objektiiviset ja avoimet kriteerit, jotka koskevat jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden edustajien ja sidosryhmien, esimerkiksi suurten yleiseurooppalaisten tutkimusinfrastruktuurien, julkisten tutkimusorganisaatioiden ja yliopistojen valintaa ja osallistumista johtokuntaan, sekä työryhmiä/alaryhmiä ja muita asiaankuuluvia komiteoita;
 - d. EOSC:n hallintokehityksen osallistavuus ja avoimuus, joilla varmistetaan tehokas viestintä toimijoiden³ ja päätöksentekijöiden kesken;
 - e. EOSC:tä koskevan tieteellisen asiantuntemuksen kehittäminen.
13. KANNUSTAA komissiota nimittämään EOSC:n elimiin huipputason ammattilaisia, joilla on hyvät yhteydet tiedeyhteisöön sekä kansallisiin ja kansainvälisiin aloitteisiin, ja varmistamaan kaikkien sidosryhmien osallistumisen riippumatta siitä, ovatko ne hyväksyneet EOSC-julistuksen vaiko eivät;
14. KEHOTTAÄ komissiota pyrkimään kaikin keinoin siihen, että EOSC:n hallintorakenne otetaan käyttöön vuonna 2018, toimien tiiviissä yhteistyössä ERACin kanssa ja laatua heikentämättä;
15. KEHOTTAÄ komissiota varmistamaan, että EOSC:n tarjoamat mahdollisuudet maksimoidaan kaikkien jäsenvaltioiden osalta, hyödyntämällä etenkin sen teknistä suunnittelua ja erityistoimenpiteitä, kuten investointeja inhimilliseen pääomaan, joilla tuetaan jäsenvaltioiden infrastruktuurien yhteenliittämistä EOSC:hen.

³ Kesäkuussa 2017 pidetyn EOSC-huippukokouksen osallistujat ja EOSC-julistuksen allekirjoittajat sitoutuivat toteuttamaan eurooppalaisen tieteen pilvipalvelun vision todeten, että palvelu on avoinna uusille tulijoille, jotka haluavat osallistua toimeen.

16. KEHOTTA panemaan EOSC:n tehokkaasti täytäntöön ja PYYTÄÄ komissiota pohtimaan läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa EOSC:n tulevaa rahoitusta ja mahdollisia muita EOSC:n täytäntöönpanosta seuraavia budjettipäätöksiä; KOROSTAA erityisesti, että on tärkeää kehittää kestävä liiketoimintamalli ja valita kehittämisen toiseen vaiheeseen parhaiten soveltuva oikeudellinen väline;
17. PAINOTTAA tutkimusdatan hallinnan maailmanlaajuisia luonnetta, ilmaisee tyytyväisyytensä kansainvälisten foorumien puitteissa käynnissä oleviin keskusteluihin ja KEHOTTA komissiota ja jäsenvaltioita koordinoimaan kantansa kansainvälisessä kontekstissa.
-